

Mi az igaz hit?

„A hit azt jelenti, hogy az ember elhiszi, amit még nem lát – ennek a hitnek pedig az a jutalma, hogy látni fogja, amiben hisz” – tanítja Augustinus egyházatya.

3. oldal

Isten vagy a gravitáció?

A tudomány kimutatta, hogy nincs Isten, de egyre több tudós mutat rá, hogy kutatásai során a számok viszont azt mutatják: „van ott még Valaki...”

5. oldal

Keresztyénüldözés 2017

A világszerte üldözött keresztyének helyzetének elemzésére vállalkozó Open Doors szervezet nemrég hozta nyilvánosságra jelentését a keresztyénüldözésről.

7. oldal



HARANGSZÓ

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2017. MÁRCIUS • 28. ÉVFOLYAM 5. SZÁM



Hiszek, Uram!

Az Evangéliumban olvassuk, hogy egy elkeseredett édesapa odaborul Jézus Krisztus lábához: a gyermekem gyógyíthatatlanul szenved, és nincs földi hatalom, amelyik megmenthetné, egyedül csak Te segíthetsz! Jézus, mielőtt segítene, kérdez: „Hiszed, hogy megtehetem?” A válasz a hit válasza: „Hiszek, Uram! Légy segítségül az én hitetlenségemben!” Hogy is van ez? Mi mindig úgy tekintünk a hitre, mint ami vagy van, vagy nincs. Így is osztjuk be a világot: hívők és hitetlenek. Az evangéliumban viszont olyan hitről tanít az Írás, ami úgy van, hogy nincs. Ahhoz, hogy ennek a misztériumát megértsük, egy másik kérdéstől kell elindulnunk: mivel hiszünk? Nincs olyan érzékszervünk, amihez a hitünk kapcsolódna. Az elménkkel értünk és tudunk, a szívünkkel érzünk, a lelkünkkel ismerünk, de egyikkel sem

hiszünk. Hitünk Isten arcának bennünk levő hiányában jelenik meg. Mindannyian hordozzuk magunkban az Istennel való elvesztett kapcsolatunk emlékét, egy mély, fájdalmas üresség van a lelkünk legmélyén. Ennek az ürességnek viszont formája, alakja van. A lelkünkben hordozott üresség Isten arcának lenyomatát hordozza. Semmi nem nyugtatja meg a nyugtalan emberi lelket, csak Isten: „Magadnak teremtettél bennünket Istenünk, és nyugtalan a mi szívünk, amíg meg nem nyugszik Tebenned!” – mondja Augustinus egyházatya. Ez az Isten-arcú üresség a hit helye, ezzel az Isten-arcú vágyódással tudunk hinni. Hitünk ürességként jelenik meg, tehát még annyi hitünk sincs, mint egy mustármag, de Isten arcát hordozza ez az üres hit: Hiszek, Uram! Légy segítségül az én hitetlenségemben.

Örökkévaló kőszikla

Sötétben és fenyegetően gyűlnek a felhők a téli égen. Egy asszony megy a csendes országúton. Még fiatal, mégis már nagy a bánata: férje már nem él. Egy gyermek van a karjai között. Néha felnyitja kis szemeit, de nem a fenyegető fellegeket látja, hanem az édesanyja arcát. És nem a dühöngő szelet hallja, hanem az édesanyja barátságos és biztató hangját: „Jamie, kedvesem, mindjárt otthon leszünk.” Aztán kitör a vihar.

Később elállt a hóvihár. Az ajtók megnyílnak. Az emberek nagy nehezen kijönnek, hogy utat seperjenek maguknak. „Micsoda hóvihár! Rég nem láttunk ilyet! A háztetőn méternyi magasan áll a hó. Gyertek, takarítsuk meg az utat!” Aztán a férfiak elindulnak. Már a falun kívül vannak. A domb felé mennek. Kopár az, csak egy szikla van rajta. Aztán sírásra lesznek figyelmesek. A hóból egy halvány kéz nyúlik ki. Egy halotté. Egy ifjú nő holtteste. Csak egy szükre szabott ruha van rajta, hiányzik róla a meleg sál és a vastag vállkendő. Az emberek fülelnek. „Hallok valamit. Úgy tűnik, hogy egy gyermek sírás. Azt hiszem, én is hallom – mondja egy másik. A szikla mögül jön a hang.” Aztán megtalálják a síró gyermeket beburkolva a sálba és a vállkendőbe. A fehér hó betakarta az édesanya halott testét. Már fent van, a mennyben, az Úrnál. (folytatás a 2. oldalon)

Örökkévaló kőszikla

(folytatás az 1. oldalról)

A Skót Felföld egyik kis falujában futkározik egy gyermek. Jamie a neve. Nevelőanyjával él, aki beszélt neki az igazi anyjáról, az irtózatos viharról, a szikláról, amely mögött oltalmat talált.

1855-öt írunk, az orosz Krim-félszigeten véres háború dúl. Egy nap egy súlyosan sérült katonát hoznak be a kórházba. Egy ágyúgolyó levitte az egyik lábát. Egy ápolónővér ápolja a beteget és közben énekel. Halk a hangja, de tiszta és szép a dallam: „O, örök Kőszikla, a Te vagy az oltalmam, rejsd el lelkemet a halál elől.”

Az egyik katona sírni kezd. Az, akinek hiányzik egy lába. Odamegy hozzá: „Mi történt? Fáj valami?” „Nővér, ön egy Szikláról énekel és a menedékről. Egyszer egy kis gyermek az édesanyjával hóiharba került, de az édesanya nem bírta tovább. Gyermekét egy szikla oltalmába helyezte. A gyermek én voltam. Anyámat boltan találták a hó alatt. Nővér, énekeljen még egyszer a Szikláról!” És a nővér énekel. Aztán beszél a Szikláról, az Úr Jézusról, az egyedüli Szikláról, aki a Mentsvár Isten haragja ellen. Könyvek között hallgatja a katona.

Jamiének istentelen és terhes élete volt. Bár a nevelőanyja jól nevelte, mégis letért a helyes útról. Oly mélyre süllyedt, hogy többször is börtönbe került. Aztán a skót hadseregbe került, míg egy ágyúgolyó el nem vitte a lábát. És most ágyban fekszik. Egészen felzaklatja a nővér éneke.

Miután Jamie meggyógyult, leszerelték a katonaságtól. Nehezen élt a nyugdíjából. Befezte a régi feslett, zuhlott életét. Jamie elsántikált a kis temetőbe. Nemsokára ott áll a kis sírhalom mellett. Ott nyugszik az édesanyja. A sír gondozott. A virágok gazdagon nyílnak rajta. „Anyám...te elrejtettél engem a szikla oltalmába...”

Egyszer csak harangoznak. Csüggedten csoszog be a templomba és leül az legutolsó padba. A prédikátor a végzetlen szeretetről és Isten örök szabadságáról beszél, a Megváltóról, aki azért jött, hogy megkeresse és megtartsa azt, aki elveszett. Jamie, akire reátelepszik bűneinek sötét éjszakája, lelki szemével meglátja Őt, az Úr Jézust, s odaborul a Szikla oltalmába.

Még öt évet élt Jamie. Sokat gondolt arra a sziklára, amelynek oltalmába elrejtette az édesanyja, és még inkább arra az örök Kősziklára, az Úr Jézus Krisztusra, akinek oltalmában megtartatás van az örök életre.

CSOMAY ÁRPÁD

A hit teljessége: legyen meg a Te akaratod!

„Elmentem tehát, megmosakodtam, és most látok...” (Jn 9,11)

Jézus Jeruzsálemben volt. Miután elhagyta a templomot, meglátott egy embert koldulni az út szélén. Köztudott volt, hogy ez az ember születése óta vak volt és így próbált megélni.

Jézus tanítványai a vakon született embert látva megkérdezték a Mestert, hogy van-e összefüggés ennek az embernek a bűne és a betegsége között, mert egy konkrét vétet feltételeztek e testi fogyatékoság mögött. „Mester, ki vétkezett: ez vagy a szülei, hogy vakon született?”

Jézus a válaszában nem zárta ki, hogy általanosságban minden betegség a bűn, az Istentől való elfordulásunk következménye. Sőt, az is előfordulhat, hogy az egészségtelen életmóddal önmagunkat és gyermekeinket is megbetegítjük. De ebben az esetben a betegség nem következmény, hanem eszköz, amit Jézus felhasznál, hogy a beteg megtérjen és bizonyosságot tegyen Isten hatalmáról. „Nem ő vétkezett, nem is a szülei, hanem azért van ez így, hogy nyilvánvalóvá legyenek rajta Isten cselekedetei.”

A betegség jelen lesz e világban Jézus dicsőséges visszajöveteléig, amikor eljön az Isten országa. Viszont nem csak mint a bűn egyik következménye, átka, hanem mint Isten eszköze a még nem hívők megtérésében és a már hívők nevelésében.

KIRE NÉZZEK?

Íme, egy fiatalember, aki felnőtt anélkül, hogy láthatta volna azt, ami körülveszi. Még soha nem látta a szülei arcát, a kék eget, a kerti virágokat, az embereket, akik elmentek mellette. Lám, milyen nagy érték és lehetőség, hogy látunk.

Ennek a vak embernek az állapota nyissa fel a mi „lelki szemünket”, hogy lássuk, mi mindennel ajándékozott meg teremtő Istenünk. Örülünk és legyünk boldogok, hogy látunk, hallunk, értelmesen gondolkodunk, használni tudjuk kezünket-lábunkat, önellátóak vagyunk. Legyünk hálásak Istennek és a szüleinknek, ha mi egészségesen születünk.

Van okunk az örömről és a hála, és mi mégis zúgolódunk és elégedetlenkedünk, ezáltal pedig vétkezünk a mi Teremtőnk ellen. Engedjük hát, hogy Isten adjon tisztánlátást a valódi értékek felismeréséhez, hogy lelki-teszt egészségünk az ő ajándéka, amit óvnunk és ápolnunk kell. Ezért tehát nagy-nagy szeretettel mondom, hogy hagyjuk el a cigarettát, és



mindenben gyakoroljuk az egészséges mértéket: a mozgásban és a pihenésben, a munkában és a szórakozásban, a táplálkozásban és a szeszital-fogyasztásban, a szellemi és fizikai tevékenységben, a magunknak és a másokért végzett szolgálatban.

Legtöbbször sajnos csak akkor jövünk rá az egészség igazi értékére, amikor már elvesztettük. Ezért amikor elégedetlenek és hálátlanok vagyunk a sorsunkkal vagy az állapotunkkal, akkor látogassunk meg egy nálunknál rosszabb helyzetben lévő, menjünk el egy kórházba vagy öregotthonba.

GYÓGYÍTÓ HIT

A vak ember a Jézusba vetett hite és engedelmissége által gyógyult meg.

A nemrég még vak ember visszatért oda, ahol azelőtt koldult, és a környezete észrevette, hogy megváltozott. Gyógyulása és az emberek érdeklődése lehetőséget adott számára, hogy egyszerű szavakkal bizonyosságot tegyen Jézusról, elmondja, amit vele tett. „Az az ember, akit Jézusnak hívnak, sarat csinált, megkenete a szememet, és azt mondta nekem: Menj a Siloámhoz, és mosakodj meg. Elmentem tehát, megmosakodtam, és most látok.”

Ha mi is találkoztunk Jézussal az igeolvasás csendjében vagy a hirdetett ige által a gyülekezet közösségében, és hit által engedelmeskedtünk szavának, akkor a gyógyulás nem maradt el: átéltük kegyelmét, szeretetét, bocsánatát és lelket-tesztet megújító hatalmát.

Ha a Jézussal való találkozásban meggyógyult az életünk: újonnan születünk, megtérünk és megnyitotta lelki szemünket, hogy megismerjük az ő akaratát a Bibliából, akkor ez a változás nyilvánvaló lesz mások számára is.

Egy lelkipásztor megkérdezte a gyermekbibliaórán résztvevőktől: – Tudjátok-e, hol lakik Isten?

Jelentkezett néhány gyermek és a következőket válaszolták: – A mennyben – mondta az egyik. – A tiszta szívben – felelte egy másik. – A főutcán, balra az utolsó házban! – válaszolta egy harmadik.

Erre a lelkipásztor mosolyogva megkérdezte, hogy miért gondolja azt, hogy: „A főutcán, balra az utolsó házban”? – Amikor az apukámmal arra sétáltam – mesélte a kisfiú –, apa a következőket mondta: „Ennek a szegény embernek, aki itt lakik, nyolc gyermeke van, cipész a mestersege, és ő tartja el a vak nagyapát is. Gyakran látnak szükségét, mégis boldogok és békességben élnek együtt. Tudod miért, kisfiam? Mert itt lakik Isten.”

Mi is bátran vállaljuk a Jézusba vetett hitünket, és örömmel beszélünk, tegyünk bizonyosságot Isten jelenlétéről és tetteiről az életünkben. Hitünk legelső gyümölcsei ezek!

BOGYA MIKLÓS

Mi az igaz hit?

„A hit azt jelenti, hogy az ember elhiszi, amit még nem lát – ennek a hitnek pedig az a jutalma, hogy látni fogja, amiben hisz” – tanítja Augustinus egyházatyja.

A hitről szóló tanítás koronként más és más hangsúlyokat kapott. Jártak olyan idők, amikor a hit Krisztust bezárta a dogmák világába. A hit nem volt más, mint megcsontosodott tantételek összefoglalása. Aki ezeket a tantételeket nem úgy hitte és értelmezte, ahogyan azt az egyház magyarázta, azt azonnal eretneknek kiáltották ki, és élete is veszélybe került.

Manapság azonban éppen ennek ellentéte veszélyeztet minket: a szektás gondolkodás kiszolgáltatja Krisztust az önérejtő hinni tudás, hinni akarás önkényének. Az egyházi közösség háttérbe szorulása mellett a hit tartalmát is a szubjektivitás szférájába száműzik, és eltúlozzák a hívő személyét. A lényeg, hogy higgyek!

A Heidelbergi Káté – amely mindössze 45 évvel „fiatalabb” a reformációnál – a kettőt egészséges egyensúlyba kívánja hozni. A 21. kérdés feleletében ugyanis két dolgot említ: a biztos ismeretet és a szívbeli bizalmat.

Ez a felosztás Melancthon Fülöp (1497-1560) igaz hitről alkotott felfogását gondolja tovább. Melancthon szerint a hit Isten kijelentésének igaznak tartása (assensio) és bizalom (fiducia) Isten irgalmában. Jakab apostol szerint az ördögök is hisznek Isten hatalmában, csakhogy ők rettegnek tőle (Jak 2,18b-20). A biztos ismeret tehát nem pusztán tárgyi tudást jelent: tudom, hogy mit tanít a Biblia Istenről. Ez az ismeret többet rejt magában: akit ismerek, abban megbízok. De csak abban bízik meg igazán, ezért a hit nem lehet vakhit sem. Az elvakult hit (Isten mindentől megóvja azt, aki hisz benne) szintén nagy veszély forrásává vált az ember számára.

SZEMÉLYES KAPCSOLAT

Ezt a bizalmi viszonyt nem teremtheti meg a pusztán történeti hit. Személyes kapcsolat kell! Az „igaz” hit nem önmagában és nem önmagáért igaz. Az, hogy Isten teremtette a világot, a hívő ember számára igaz, de azért lesz életigazsággá, mert Istenről tanúskodik: ő az én Teremtőm is, akihez igazítom magam.

A hit másfajta valóság-látás. Szemüveg, amin keresztül tisztábban látom a világot és saját magamat. László Dezső, kolozsvári teológiai tanár szerint a hit nem értelmetlen és nem értelem fölötti dolog, hanem éppen a kicsi hatósugarú emberi értelem Szentlélek általi kitágítása, fölemelése és megszentelése. A hit új okok, célok és lehetőségek meglátása.

A szívbeli bizalom pedig ráhagyatkozás az előző idők hitismeretére. Barth Károly szerint az engedelmes hit a legszebb hitvallás. Jelen korunkban, úgy látszik, ezt is külön hangsú-



lyozni kell. A hit ismeret, bizalom és engedelmesség. Az embert a bibliai antropológia szerint az értelem (ész), az érzelem (szív) és az akarat (lélek) hármasa határozza meg. A hit pedig együtt veszi munkába mindhármát. A teljes embert.

A hit bizalom nélkül rideg ismeret, száraz adathalmaz, amiből hiányzik a személyes kapcsolat; ismeret nélkül csapongás vagy rajongás hinni, mert hiányzik belőle a józanság; erős meggyőződésből fakadó engedelmesség nélkül pedig gyermeki hiszékenység. A három együtt teszi a hívő embert szilárdá és állhatatossá. Válsághelyzetben az ingadozó hit elvész.

Az egyház azonban nemcsak ezek hiányával küzdött már évszázadokat, hanem azzal is, ha egyik túl nagy hangsúllyal esett a latba. A 17-18. század „igaz hit” keresése erre a legjobb példa.

AMIKOR TÖBB VAN A FEJBEN, MINT A SZÍVBEN

A protestáns ortodoxia (szó szerint: igazhitűség) a reformáció eszméinek megszilárdulására és rendszerezésére törekedett. A tiszta tanításra való igyekezet mellett azonban nagyon hamar háttérbe szorult a személyes hitélet, az istentiszteleti találkozás élménye, és a közösség gyakorlása. Merev tanrendszerre vált mindaz, ami Luther idejében még személyes kérdése és élménye volt az embereknek.

A pietizmus (szó szerint: kegyesség, eredetileg az irányzat gúnyneve) az ortodoxia merevségével szemben tiltakozott. A tiszta tanítás helyett a tiszta keresztyén életre és a személyes hitélményre helyezte a hangsúlyt. Csak az érzelem dominált. A biztos ismeretből „ismeretség” lett.

A felvilágosodás (egyik kolozsvári teológiai tanárunk szerint: felhomályosodás) valóságos „mélyrepülést” jelentett. A racionalizmusban csak az ész és az értelem számított. Az igehirdetés egyszerű tanítássá silányodott, az úrvacsora pedig háttérbe szorult, hiszen értelmezhetetlen volt a felvilágosult ember számára.

Ravasz László a hit ismeret–bizalom–engedelmesség tengelyét egy negyedikkel bővíti ki: a jövőbe tekintő reménységgel. A hit idelelen ígéretekben bírja az igazságot, ami odafenn fog beteljesedni! Addig pedig megtartatunk: kegyelemből, hit által. (Fekete Károly Heidelbergi Káté-magyarázata nyomán)

Hiszek a testvérben

Miképpen ítéljük meg a körülöttünk élő embereket: koruk, elért eredményeik, beszédük alapján? Vagy netalán szubjektív benyomások alapján, annak fényében, hogy minden korábban említettől eltérően mit jelentenek számunkra? Társadalmi értelemben megvan annak a szabálya, hogy milyen korú emberek milyen szerepeket tölthetnek be, hogyan érezhetik magukat a társadalomban, és mit vár el tőlük a közösség. Az a mód, ahogyan a társadalom az idős tagjaira gondol, erősen függ azon értékektől, amit az adott kultúra az időseknek tulajdonít a fiatalokkal szemben. Az öregedés, vagyis a lakosok átlagéletkorának növekedése világjelenség. Ehhez pedig jelentősen hozzájárul a születésszámok csökkenése is, ami a fejlett országokban, a fejlettebb világreszen már igencsak előrehaladott állapotban van.

A régi társadalmakban nagy tisztelet övezte az idős generációt: hittek bennük a fiatalabbak. Ők voltak a bölcsék, az ő tanácsaik szerint igyekeztek vezetni az országokat. Idős koruk egyet jelentett a bölcsességgel, a tapasztalattal. Gyakran a „vének tanácsa” határozta meg a közösség életét. A modern társadalomban, mindezek ellenére egyre inkább háttérbe szorulnak az idősek. A múltbeli megítélésnél nagyobbra értékelik a fiatalabb generációt, a hit helyét átvette a tudás tisztelete.

Különösen figyelemre méltó ez a feszültség a munkaerőpiacon. Itt a fiatalok azt gondolják, hogy az idősek elfoglalják tőlük a jó munkahelyeket, nem engedik őket kibontakozni. Míg az időseknek az az érzése, hogy a fiatalabb generáció ki akarja szorítani őket a munkahelyekről. És persze mindegyik „ézésnek” megvan a maga valóságálapja, mely sok esetben igencsak fokozza a generációk közötti feszültséget.

Számos, nálam jóval idősebb embert ismerek, akiknek legalább annyi életkedve – ha nem nagyobb – van, mint nekem. Terveznek, dolgoznak, bölcsék és boldogok. Nem mindig lelkesek, de nem is erőtleneek. Tanácsaik, meglátásaik a modern világban is megállják a helyüket. Sok esetben rugalmasabban találják meg a helyes nézőpontot, mint fiatalabb társaik. Nem mellékes, hogy mi határozza meg az emberekről alkotott képünket. Sok felesleges „erő-kidobástól” kímél-nénk meg magunkat, ha nem a mindennapon fiatalosnak látszani akaró világra, hanem idősebb embertársaink tanácsaira is hallgatnánk.

Isten a pohár mélyén

„Az első korty a tudomány poharából ateistává tesz. A pohár alján pedig ott van az Isten.” Isaac Newton a modern fizika és matematika alapjainak a lefektetője, mégis idejének nagy részét a Biblia tanulmányozásával töltötte. Hűségesen hitt Istenben. Többször is elmondta, hogy az általa felfedezett gravitáció csak megmagyarázza a bolygók mozgását, de azt nem képes megértetni, hogy ki állította őket mozgásba, illetve pályára. „Isten irányít mindent, és tudja, mit lehet és mit nem” – vallotta a nagyszerű tudós.

Aztán erőre kaptak a több mint kétféletermészettudósok. Istenellenes elméleteikkel megteremtették az istentagadás szemtelenül tomboló divatját. Soha véget nem érő viták sorozata kezdődött egészen magas szinteken is a tudomány világában: kellett-e Isten a kezdethez, avagy ki/mi teremtette ezt a világot? Tehát a mára már igencsak megingó keresztyén Európa kétezer éves történetét figyelembe véve azt kell mondanunk, hogy a hit és tudomány kapcsolata igencsak ellentmondásos volt. Elég, ha csak a kopernikuszi heliocentrikus világkép egyház általi teljes elvetésére gondolunk. Vagy nézhetjük Giordano Bruno a világmindenség végtelenségéről szóló elmélete miatti máglyahalálát is. És akkor még nem is említettem a Galileo Galilei elleni inkvizíciós pert.

De a XX. század tudóstársadalma eljutott addig a felismerésig, hogy vallás és tudomány ugyanarra a hatalomra mutatnak. Sőt, teológusok hittéleik bizonyítására buzgón tanulmányozzák a kvantumfizika törvényeit. De fordítva is igaz a dolog, ugyanis a természettudósok egyre gyakrabban mondják ki felismeréseiket azzal kapcsolatban, hogy az anyagi világ alapvető szinten nem materiális, hanem szellemi törvényszerűségeknek megfelelően viselkedik.

A sokféle szempontból különösképpen számító Einstein relativitáselméletével nem Isten akarta tagadni. Mái sokan a kócos, zokni nélkül járó zsenit istenhívőnek, és megint sokan ateistának gondolják. Einstein mondta: „a tudomány valóság nélkül sánta, a vallás tudomány nélkül vak”. Hogy ez mit jelent: relatív. Az abszolút igazság azonban, amelyre minden tudós eljut emberi korlátai határán: nincs az a véletlen, amely ennyire összehangol minden szinten mindent a világban. Relatív, hogy minek hívjuk, abszolút biztos, hogy Isten van mögötte.

Sz. JÜLIA

Ismerkedés magas szinten

„A földi dolgokra vonatkozólag a bűnbeesett ember értelme nem hiányzik teljességgel. Meghagyta ugyanis Isten az ő irtalmasságából a szellemi képességet, bár ez nagyon távol áll attól, mely benne volt a bűnös előtt” – mondja a II. Helvét Hitvallás.

Ami jó van az emberben, az mind Istentől van, ami rossz, az pedig a gonosz műve. Vagyis, amikor a tudományt az ember jóra, építésre, az élet megtartására használja Isten akaratának megfelelően, akkor az jó és helyes dolog. Nagy félreértés az a vád, mely szerint Isten és az egyház a tudomány ellen van, illetve fél a tudománytól. Maga Jézus Krisztus, Isten fia is tanítványokat oktatott, ha úgy tetszik iskolát alapított. Hiszen ott voltak közvetlen közelében a tanítványok, a tizenkét tanítvány, és a tágabb tanítványi kör is.

A tanítás és tanulás minden időben fontos helyet foglalt el a hitéletben. Már az első időkben is jeles keresztyén iskolák működtek, például Antiókiában, Alexandriában, vagy más neves gyülekezetekben. Ezekből a neves iskolákból kerültek ki a gyülekezetek lelki vezetői. Akik az élet minden területén igyekeztek az Isten akaratának és a tudománynak, a világ működésének megfelelő, hiteles választ adni.

Isten nem ellenzi, vagy tiltja a tudományt. De amikor az ember felebarátja ellen, vagy a teremtett világ ellen fordítja az örökölt és megszerzett tudást, az már hamis és elvetendő tett. A Szentírás minden tudományt Istenre vezet vissza. Isten áldása nélkül nem haladhat az ember a tudományokban sem semmi jóra. Isten parancsolja a tudományok művelését és gyarapítását, sőt talentumokat, azaz adottságokat is ad hozzájuk. És akinek különösképpen megvannak a képességei a tanulásra, a továbbtanulásra, illetve a tudományok művelésére, annak Istentől rendelt kötelessége ezt megtenni.

ALÁZATTAL TANULNI

A szülőknek fontos feladata gyerekeiket a tudományok gyakorlására nevelni. Vagyis nem csak iskolába jártni, de tanítani, a világ dolgainak, működésének a megértésére rávezetni. Mindezeket kiegészítendő elengedhetetlen, hogy a tudomány nem önmagában való, önmagáért művelendő, hanem a hasznosításra rendeltetett. A massiliaiak (Marseille) például nem vették be polgáraik közé azokat, akik nem rendelkeztek valamilyen tudománnyal, illetve nem tanultak valamilyen foglalkozást. A tudomány vagy valamilyen mesterség ismeretének a nélkülözése a haszontalanság és lustaság jele, mely igen veszélyes a közösségre, az emberre nézve.

A tudás a föld művelését, az élet gyarapítását szolgálja Isten örömeire és dicsőségére. Nem utolsósorban az ember megelégedésére.



Az a hasznos ember, aki tudományával hozzájárul a közösség gyarapodásához és boldogulásához: beilleszkedik az isteni parancs cselekvésébe. Ez pedig az, hogy az embernek, Isten képességének a feladata uralni a földet.

A tudomány viszont nem önkény és minden adottság kihasználása és Istennel való szembefordulás, hanem a földön lévő minden áldás és adottság harmonikus kezelése. Egyfajta rendfenntartás, mely a szó legmélyebb értelmében vett békesség munkálása. Ez a békesség nem a háborúmentességet jelenti csupán. Ez több annál. Ez magába foglalja a megelégedést. Az ember Istentől kapott képességei segítségével, szorgalmával, kitartásával felismeri a teremtett világba kódolt lehetőségeket. Olyan lehetőségek ezek, melyek az életet támogatják, Istenre mutatnak.

AZ ISTEN ÉS EMBER ELLEN FORDULÓ TUDOMÁNY

Az ember találékonyasága isteni ajándék, hasznos tudomány, ha életre vezet. Haszontalan tudomány, sőt – önmagával szemben is – gyilkos mesterkedés, amikor az ember visszaél képességeivel és tudását, kapzsi módon, csakis önmagára és mások kárára, ugyanakkor Isten tagadására használja. A hittel művelt tudomány egyaránt jó irányt ad az egyén és a világ fejlődésének. A hittel művelt tudomány megspórolja magának azt az energiát, amit a hitetlenek folytonosan Isten tagadására fordítanak.

Hit és tudomány nem akadályozzák egymást. Éppen ellenkezőleg, hasznos távlatot adnak egymásnak. Olyan összefonódás ez, amely a tudóst a döntő pillanatban a halálos kórtól megmentő gyógyír készítésére vezet, és nem a nagy anyagi hasznot hozó, lassan ölő mérgek keverésére. Olyan kapcsolat ez, melyet nem az inkvizítor-gyártó féltékenység ural, hanem a szeretettel teljes önvizsgálat és Isten nagyszerű dolgait előtt meghajló alázat. Hittel tanulni, a teremtett világot megismerni, azt is jelenti, hogy közeledem magához a Teremtőhöz, az én Alkotómhoz.

GHITEA-SZABÓ JÓZSEF-LEVENTE

Isten vagy a gravitáció?

„A tudomány kimutatta, hogy Isten fölösleges” – nyilatkozta nemrég a neves fizikus, Stephen Hawking. Vajon így lenne? Egyre több tudós mutat rá, hogy kutatásai során a számok is azt mutatják, „van ott még Valaki...”

Tudósok növekvő csoportja elemzései alapján odáig jutott, hogy léteznie kell egy teremtőnek, mivel bármennyire fel tudják építeni az ok-okozati viszonyokat a világegyetemben, hiányzik az első lépés. Vagyis hiányzik az az első anyag, erő, amely mindezt így létrehozta. Utána már nyomom követhetőek a lépések, de az első, ami kirobbantotta, létrehozta, hiányzik.

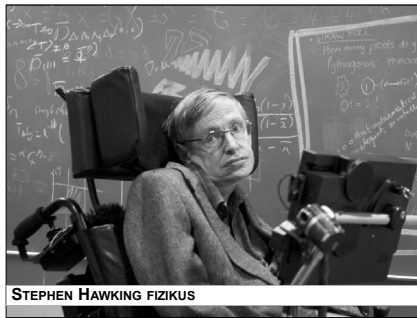
Stephen Hawking ma ezt megkérdőjelezi, és azt mondja, a válasza is megvan. Ki is ez a Hawking? Sokak szerint a legnagyobb élő fizikus Einstein óta – 21 éves volt, amikor bénulásos betegségét megállapították, és mindössze néhány évet jósoltak neki. Hawking idén januárban töltötte be 75. évét. Kutatásait számtalan tudományos díjjal jutalmazták. Tudományos témái (általános relativitáselmélet, fekete lyukak, Ősrobbanás, a Világegyetem története) érdeklik az embereket, és ő maga is sokat tett ezen érdeklődés kielégítéséért. *Az idő rövid története* című könyve minden bestseller rekordot megdöntött, magyar kiadása is nagy siker volt.

Az az ember, akinek a léte önmagában véve egy orvosi csoda, és aki Isten gondolatait kereste korábban az univerzumban, mára idáig jutott: „Mielőtt megértenénk a tudományt, természetes azt hinni, hogy Isten teremtette a Világegyetemet. Most már azonban a tudomány meggyőző magyarázatot kínál erre. Minden tudunk, amit Isten tudhatna, ha létezne. De nem létezik.”

ISTEN HELYETT

John Lennox, az Oxfordi Egyetem matematika professzora, a ma élő másik tudóslegenda cáfolja Hawking elméletét, és rámutat a gondolatmenet helytelenségére. Hawking szerint a múltbeli tudományos leírásokban még számtalan olyan rés szerepelt, amelyek helyét Isten foglalta el, viszont ma már a fizika nem hagy helyet Isten számára, mivel hogy az utolsó rés is sikerült betölteni, ahol még meghúzhatta magát. Ez az utolsó rés a teremtés pillanatának érthetlensége. Gyakorlatilag neveltségessé teszi Isten létét és azokat, akik benne hisznek, mivel Istent azokkal az ókori istenekkel azonosítja, amelyekkel az emberek próbálták magyarázni a természet törvényeit.

Átláthatóan hibás Hawking fejtegetése sok tudós számára is, érvel John Lennox. Hiszen mi ma nem a tűz, víz, föld isteneit imádjuk, hanem a teremtő és megtartó Istent, aki a maga szeretetéből létrehozta és fenntartja a világ-mindenséget.



De lássuk, mit mond Hawking, vajon mi van teremtő helyén? Ha nem Isten teremtette, akkor hogyan jött létre az univerzum? Hawking nagyszabású elmélete szerint „a spontán teremtődés az oka annak, hogy a semmi helyett valamit találunk, annak, hogy a Világegyetem létezik, és mi is léteünk benne. Nem szükséges tehát Istent segítségül hívni azért, hogy meggyújtsa a gyújtószinort és azzal működésbe hozni a Világegyetemet.”

És mi az az erő, mely minden mögött van? – kérdezi Lennox. „Mi azt mondjuk, hogy aki előbb létezett, az Isten. Ő tervezte, teremtette a Világmindenséget. Hawking azt mondja, hogy az univerzum megteremtette önmagát a semmiből. Egyetlen törvény kellett hozzá: a gravitáció. Ez így értelmetlen!” – mutat rá a matematikus.

Két másik, ma élő vezető tudós, Sir Peter Medawar és Francis Collins szerint, a tudomány elégtelen ahhoz, hogy választ adjon olyan kérdésekre, „hogy kezdődött minden”, „miért keletkezett az univerzum”, „mi az emberi létezés értelme”, „mi lesz a halál után”.

Bármennyire híres és okos legyen Hawking, akinek ma lesik minden szavát, melyet egy computer dekódol, hiszen sem írni, sem beszélni már nem tud, akkor sem tudjuk szenzációként kezelni, amit mond. Mi abban az új dolog, hogy van gravitáció, mely kellett a Világegyetem létrehozásához? Mert kérdezem én Lennox-szal együtt, ki hozta létre a gravitációt?

Erre Hawking nem keres választ. A mi teremtésemelünk szerint: kezdetben volt Isten. Az ő teremtésemellete szerint: kezdetben volt a gravitáció.

Maga Hawking is érzi, hogy érvelése sántít, ezért megpróbál bevezetni egy új fogalmat a fizikába, a multiverzumot. Azaz végtelen számú univerzum létezik, és ezek tökéletes tudással rendelkező világok, ahol létezhet a véletlenszerűség tökéletes egysége. Erre a legtöbb tudós mosolyogva kérdezett vissza Hawkingra: netán Istenről és az ő országáról beszél? Hawking erre nem tudott mit válaszolni.

Mi Isten válasza Hawkingnak? „Ki a világgosságot alkotom és a sötétséget teremtem, ki békességet szerzek és gonoszt teremtek, én vagyok az Úr, aki mindezt cselekszem.” (Ézs 45,7)

John Lennox, a hívő matematikus

Sok tudós azt tűzte ki célul, hogy megcáfolja Isten létezését. Ám sokan, amikor logikával, tudással és gyermeki kíváncsisággal vetették bele magukat a tudomány világába, egy idő után oda jutottak, hogy minden mögött lennie kell egy végső intelligenciának. Hittel munkálkodik ma is az ilyen tudós, és kutatja a világegyetem máig feltáratlan titkait.

Az Istent a tudományból kiiktatni akaró tudósokkal vette fel a harcot John C. Lennox, aki 1943-ban Észak-Írországban született és nevelkedett. A Cambridge-i egyetemen diplomázott matematika szakon és miután több egyetemen végzett kutatásokat, az oxfordi egyetem matematika professzora, valamint a Green Templeton College Matematika és Tudományfilozófia Társaságának tagja lett.

A matematika mellett számos könyvet írt a tudománynak a vallással és az etikával való kapcsolatáról. Ezekben a témákban több országban tartott előadásokat, és vitairatai is híresek, melyekben világhírű tudósok ateizmusával száll szembe. Részt vett nyilvános vitákban a világ számos országában, ahol ateista filozófusokkal, tudósokkal szállt szembe, mint például: Christopher Hitchens, Michael Shermer, Richard Dawkins, Lawrence Krauss, Victor Stenger, Michael Tooley, Stephen Law és Peter Singer.

Könyvei közül ajánlani tudjuk a *7 nap, mely megosztja a világot* című munkát, melyben az oxfordi professor néhány egyszerű érveléssel megmutatja, miért nincs ellentmondás a Biblia és a tudomány mai állása között, sőt, mi az, amit a Biblia alapján már a legújabb kozmológiai felfedezések előtt is tudtunk (pl. hogy az univerzumnak volt kezdete).

A tudomány valóban eltemette Istent? c. könyve kiváló összegzése a vallás és a tudomány ellentmondásos kapcsolatának. Ez a könyvecske is kifejezetten a bibliai teremtéstörténet és a tudomány kapcsolatát érinti. Azért feketetett rengeteg energiát a hit és tudomány kérdéseibe, mert szerinte vannak erők, akik tudatosan végbe szeretnék vinni azt, hogy a vallások kihaljanak és ebben nagy segítség az, ha a tudomány területéről száműzzük Istent.

Lennox tudósként száll szembe a tudósokkal, és a saját területükön győz. Hiszen ugyanazokkal az eszközökkel bizonyít, mint amelyekkel amazok cáfolnak: a tudomány és filozófia eszközeivel.

Krisztus szeretete szorongat

A biharszentjánosi gyülekezet február 5. és 12. között szervezte meg az egyetemes imahetet, melynek igei mottója a 2017-es évben „Krisztus szorongató szeretete” volt. Hétköznap több mint százan vettek részt az alkalmakon, a vasárnapi záróistentiszteleten pedig közel kétszázan.

Az alkalmakon szolgáltak: Csomay Árpád és a szentjánosi kórus, Papp Dezső és a baptista gyülekezet kórusa, Simon Angéla Köröskisjenőből, Fábrián Tibor Nagyszántórról, Barta Szabolcs kat. pap Nagyváradról, Filep Attila Csaba Kisnyégerfalváról a kórusukkal, Sebestyén László Ede Köröstarhányból a gyülekezet kórusával és fia, Márton vezetésével az ifi énekcsoporttal, míg a záró alkalmon Kánya Zsolt Attila Kémerről a kórusal. Hétközben szolgált még a helyi nőszövetség és a helyi iskolások, Borsi Gyöngyi vallástanárnő vezetésével.

Hogyan járulhatunk Isten elé bűnbánó, töredelmes szívvel, mit jelent megtérni Istenhez?

„Mindenki, aki Krisztusban van, új teremtmény. A régi megszűnt, valami új valósult meg.” Ez Isten teremtő és újjáteremtő munkájáról szól. Ember ezt nem tudja önmagától megtenni, semmilyen áldozathozattal, vagy vallásos cselekedettel, ezt egyedül Isten tudja elvégezni, az újjászületés csodáját, azokban az emberekben, akik befogadják Jézus Krisztust.

A bűn miatt nem állhat meg az ember az Élő Isten előtt, és semmilyen jó cselekedet, áldozathozatal nem tudja az embert Isten előtt igazgá tenni. Isten egyszülött fiát küldte el, testben, hogy magára vegye a világ összes bűnét, Jézust, aki bűnt nem ismert bűnné tette (nem bűnössé), hanem Ő lett a mi bűnünk, hogy mi Isten igazsága legyünk Őbenne. Isten Fiának megjelenése Isten végtelen szeretetének ajándéka volt, hogy aki hisz az Ő Fiában, el ne vesszen. Mit kell tenni? Megvallani, letenni a bűnöket, és elfogadni a Jézus kereszthalálát és feltámadását, és elhinni, hogy ez a kegyelem ingyen elvehető, és ezáltal helyreáll a kapcsolat Isten és ember között. Ez aztán a jó hír!

Csodálatos volt megtapasztalni ezen az imahéten is, hogy Isten beszéde élő és ható, és hogy nem tér vissza üresen, elvégzi a szívekben a helyreállítást, a békességet és hálára buzdítja mindazokat, akiket Krisztus szeretete szorongat.

MAJOR ZSIGMOND

Minek nevezzelek?

Az egyik legcsodálatosabb életrajza egy házaspárnak a gyermekvárás. Boldogsággal tölti el a szülőket a gyermek érkezése, ám hamarosan terítékre kerül a névválasztás. Ilyenkor kevesen kérdeznak meg szakembert, vagy járnak utána, hogy mire is kell odafigyelni a névválasztásnál. Fazakas Erika nagykarolyi magyar nyelv és irodalom szakos tanártól érdeklődtünk erről a témáról.



– Ön szerint milyen szempontokra kell odafigyelni keresztnév-választásnál?

– A jó névválasztás a szülők felelőssége. Ebben szerintem a szülők értékrendje, érdeklődési köre, identitástudata a legmeghatározóbb szempont. Ha a szülők nagy rajongói mondjuk a sportnak, külföldi zenének, televíziós műsoroknak, akkor lehet, hogy háttérbe szorul a magyar névadás. Vallásos szülők viszont szívesebben választanak bibliai neveket. Elsősorban olyan nevet válasszunk, ami vállalható a gyerekek felnőtt korában is. Idegen nyelvi eredetű keresztnévek helyett inkább a magyarban már meglévőket használjuk. Ebben fontos szempont, hogy egyértelműen el lehessen dönteni, hogy férfi vagy nő névről van szó.

Számomra kézenfekvő, hogy magyar gyerekeknek lehetőleg magyar nevet válasszunk. Érdemes odafigyelni a hangzásra és az illeszkedésre. Arra, hogy a teljes név hogyan hangzik hangosan kimondva. Dallamos, kellemes, vagy inkább kemény hangzású? Egy mély hangrendű vezetéknévhez jobban illik egy magas hangrendű keresztnév, és fordítva. Ha olyan a vezetéknév, amit sokan viselnek, választhatunk kicsit különlegesebb keresztnévet. Nem előnyös az sem, ha egy hosszú vezetéknévhez hosszú utónevet adunk. Célszerű tehát rövid keresztnévet választani.

Arra is figyelhetünk, ha a vezetéknév ugyanarra a magán- vagy mássalhangzóra végződik, mint amivel a keresztnév kezdődik, mert azt nehéz lehet kimondani (pl. Takács Csaba). Ha a vezetéknév mássalhangzóra végződik, a keresztnév kezdődjön magánhangzóval, ugyanis összemossódhat a két betű.

Személyes tapasztalatból mondom, hogy nem előnyös két-három keresztnév adása sem, mert ez az iskolai, munkahelyi helyzetekben bonyodalmakra adhat okot, és itt nem a hivatalos iratokra gondolok.

Megjegyzem, hogy a gyerekek ebben is roppant ötletesek, mert hajlamosak iskolai dolgozatokra csak a becenevüket írni, hiszen a kisebb gyermek számára ez a normális, mivel mindenki például Vikinek, Barninak, Boginak

szólítja őket. Arra külön rá kell szoktatni őket, hogy a teljes nevüket kiírják.

Végül pedig nem árt megnézni, mit jelent a név, hisz a név jelentése meghatározhatja viselője jellemét.

– Melyek a legsúlyosabb hibák a választás során?

– Nem előnyös, ha a vezetéknév ismétlődik, vagy ha a keresztnév rímelt vagy alliterál a vezetéknévvel, mert kicsúfolhatják, ahogy az sem, ha a vezetéknév és keresztnév együtt furcsa jelentést eredményez, illetve, ha kellemetlen hangzású, esetleg pejoratív, sértő. Szerintem nem előnyös, ha becenevet adnak a gyerekeknek, holott szépen hangzik az eredeti név is, de az életben az is okozhat kellemetlenséget, ha két testvér azonos hangzású nevet kap.

– Meglátása szerint vannak-e aktuális trendek? Napjainkban milyen nevek a jellemzőek?

– Mint mindig, ez ma is megoszlik. Még mindig vannak, akiknek fontos az, hogy legyen, aki továbbviszi egy szülő, nagyszülő, vagy hozzátartozó nevét, és vannak, akik számára ez már nem szempont, így ők, például híres celebekről, ismert mesefigurákról, vagy akár egy autó márkájáról nevezik el gyerekeiket.

Külföldre költözött ismerőseim mesélik, hogy a legfontosabb szempont számukra az volt, hogy gyermekük neve könnyen ejthető és lejegyezhető legyen, mind az anyanyelven, mind idegen nyelven. Ez sajnos már a beolvadást erősíti és nem a magyar önazonosságot.

– Egyre gyakoribb, hogy egyesek a vezetéknévük mellé felveszik más nemzetiségű hitvesük vezetéknévét is. Helyes ez, vagy így furcsán hangzóvá teszik a neveiket?

– Ez régebben is divatos volt. A mi vidékünkön ez nem feltűnő, hiszen a sváb kisebbség német nevei nem idegenek számunkra (pl. Leitner, Fischer, Tempfli). Én ebben identitás-megőrző szerepet látok. Ettől szerintem kellemetlenebb helyzetet eredményez az, ha románosan jegyezik be születéskor a gyermek nevét. Nagyon fontos, hogy a magyar helyesírás szabályai szerint történjen az anyakönyvezés. Ez valóban a szülő felelőssége, erre oda kell figyelni. Volt olyan tanítványom, akinek a Székely vezetéke volt románosítva, s ezt még tetézte egy idegen eredetű keresztnév. Nagyon szomorú volt kiolvasni.

A legfontosabb tehát, hogy ebben is igyekezzünk megtartani az arany középút: a választott név ne legyen se túl gyakori, se túlságosan ritka, könnyű legyen megjegyezni, hangzásban és ritmusban is passzoljon, és egységes egészet alkosson, hisz ez egy fontos útravaló, amit a szülők gyermeküknek szánnak.

SEBESTYÉN ELŐD

200 millió üldözött keresztyén

A világszerte üldözött keresztyének helyzetének elemzésére és évenkénti jelentések kiadásával világméretű mozgó-sításra, összefogásra vállalkozó Open Doors szervezet nemrég hozta nyilvánosságra jelentését a keresztyénüldözés 2016. évi világhelyzetéről.



A jelentések és elemzések részletesen igyekeznek feltárni egy-egy adott területen a keresztyének helyzetét. A vizsgálat a következőket veszi tekintetbe:

1. Magánélet. Ennek tiszteltben tartása, a gondolkodás, lelkiismeret szabadságának érvényesülése vagy hiánya olyan egyszerű kérdésekben, mint hogy otthonaikban a keresztyének zavartalanul és veszélyek nélkül olvashatnak-e Bibliát. Be nem jelentett látogatások vannak-e szankciókat maguk után?

2. Családi élet. Ez az élet legszemélyesebb területe a magánélet mellett. Az állam vagy más vallású családtagok gátolják-e, veszélyeztetik-e a hit szabad gyakorlását? Főként keresztény hitre áttért muszlimok családjában jelent ez óriási problémát, olykor életveszélyt.

3. Társadalmi élet. Főként ott jelent ez gondot, ahol a többség valamilyen etnikai vagy törzsi életformát gyakorol. Sokszor helyi közösségek vezetői vagy gazdag helyi személyek, nemritkán a helyi vallási vezetőkkel szövetségbe akadályozhatják, diszkriminálhatják vagy életveszélyesen fenyegethetik, presszionálhatják a kisebbségben élő keresztyéket.

4. Államélet. A jelentés vizsgálja az országos és helyi, regionális kormányzat viselkedését. Mennyire ellenőrzik polgáraik életét? A keresztyének szabadon részt vehetnek-e a polgári társadalom tevékenységében? Másodrangú polgároknak tekintik-e a keresztyéket, vagy egyenrangúnak? Az országok törvényeiben is megjelenik a keresztyén hit szabad gyakorlásának korlátozása?

5. Egyházi élet. A keresztyének hitüket gyülekezetükben, templomaikban is gyakorolhatják? Van-e joguk ehhez, illetve ha van, az nem formális-e? Mennyire vannak kitéve istentiszteleitek, miséik, illetve a résztvevők a nyílt zaklatásnak? A jelentések felméri a fizikai és a pszichikai nyomásgyakorlás, erőszak eseteit is.

AKIK NEM ÜTNEK VISSZA

Egyértelműen az iszlám elnyomás az uralkodó hajtóereje a keresztyénüldözésnek, nem véletlen, hogy a vizsgált 50 ország túlnyomó többsége Közel-Keleten és Észak-Afrikában található. Még az olyan országban is, mint Egyiptom, ahol fél évezreddel az iszlám megjelenése előtt

már virágzó keresztyén, kopt közösségek éltek, s ma a Közel-Kelet legnépesebb egyháza is itt található, s amelynek muszlim vezetése erős kézzel lép fel az iszlám szélsőségekkel szemben, igen erős a keresztyének elnyomása, nem ritkán üldözése. Az Open Doors arra a statisztikai következtetésre jutott, hogy kilenc éve még 100 millió körülire valószínűsítette az üldözött keresztyének számát, ennek mértéke mára 200 millió fölé emelkedett. Tehát közel 10 év alatt megduplázódott világméreteiben.

Ázsiában a vallásilag motivált nacionalizmus erősödését látjuk. Ez a tendencia az 1990-es évek óta tart. Kissé meglepő módon az ország önállósodását békés meneteléssel, Gandhi erőszakmentes küzdelmével az angolokkal szemben küzdő Indiában a hindu fundamentalizmus felerősödésével jelentkezik a keresztyénüldözés indiai formája. Tízezrével képeznek ki szélsőségeket tanárrá, akik azért vezetik az iskolákat, hogy családokat radikalizáljanak. Delhiben havonta átlagban 40 olyan eset történik, amikor lelkeseket megvernek, templomokat, imaházakat gyújtanak fel a szélsőségek, a keresztyén hitre térteket üldözik. A vizsgált időszakban 8 keresztyént öltek meg hite miatt. Indiában 64 millió keresztyén él, ebből mintegy 39 millió közvetlen üldözésnek van kitéve.

A buddhista motivációjú nacionalizmus is egyre keményedik. Bhutánban is és Sri Lankán a keresztyéket nem tekintik igazi állampolgároknak. Az új elektromos személyazonossági bevezetése óta nem egyszer a keresztyéket kihagyták a rendszerből. Az elbizonytalanodott ázsiai kormányok erős nacionalizmusba menekülnek. Egyre több ázsiai országban lehet észlelni azt a közös trendet, hogy a vallás és az államhoz való hűség kéz a kézben jár. Vietnámban három keresztyént öltek meg hite miatt. Az egyetlen kivételt ebben a térségben a többségében katolikusok lakta Fülöp-szigetek alkotják.

A Szahara alatti övezet iszlámosodik. A Szaharától délre elterülő vidékeken az utóbbi években rendszeresek az iszlám eredetű lázadások. Ezt jelzi a két különösen is brutális félkatonai szervezet, a Boko Haram és az Al-Shabaab véres tevékenysége. Boko Haramisták nyolc millió embert sodortak az éhhalál szélére. Szomáliában az Al-Shabaab legkevesebb tíz keresztyént ölt meg. Szaúd-Arábiai muszlim segítségnyújtó szervezetek szélsőséges szellemű iskolákat építettek Szomáliában, Kenyában, Nigériában, Burkina Faso-ban, mecsetépítéket követelnek. Kenya keleti részében is nő a szomáliai szélsőséges iszlámisták veszélyeztető befolyása, jöllehet az ország keresztyén többségű. Szudánban kormánytámogatással folyik az ország déli részének iszlámosítása.

Hordozzuk rendszeres és kitaró imádságban üldözött hitestvéreink szenvedését!

BÉKEFY LAJOS

Magyarország keresztyénüldözés elleni központtá válna

Közel-keleti vallási vezetők arra kérik a nyugati demokráciákat, hogy teremtsenek jövőképet és nyújtsanak humanitárius segítyt a közel-keleti keresztyéneknek, ne a befogadásukkal akarjanak segíteni.

Magyarország a keresztyénüldözés ellen fellépő szervezetek központjává és támogatójává akar válni – jelentette ki Rétvári Bence, az Emberi Erőforrások Minisztériumának parlamenti államtitkára nemrég Budapesten, „Az összefogás új lehetőségei az üldözött és diszkriminált keresztyén közösségek érdekében” című nemzetközi konferencián.

Az államtitkár úgy vélekedett, hogy ma nagyobb mértékű a keresztyénüldözés a világban, mint Néró korában; minden öt vallási üldözött közül négy keresztyén: „ezért arra kérik a közel-keleti vallási vezetők a magyar kormány képviselőit, hogy a többi között Irakban és Szíriában teremtsenek jövőképet, nyújtsanak humanitárius segítyt a nyugati demokráciák a keresztyéneknek, ne a befogadásukkal akarjanak segíteni”.

Török Tamás, az üldözött keresztyének megsegítéséért felelős helyettes államtitkárság vezetője arról beszélt, hogy kétezer éves keresztyén kultúrák felszámolása zajlik a Közel-Keleten, és az Európai Unióban is nő a vallási indíttatású terrorcselekmények száma.

Hölvényi György európai parlamenti képviselő azt hangsúlyozta: egy keresztyéndemokrata politikus legfőbb feladata az EP-ben, hogy felhívja a figyelmet egy vallástalan Európában a keresztyének szenvedésére és közös cselekvésre készítse az európai partnereket. „Európa nem tud egységet felmutatni a keresztyénüldözés ellen – folytatta –, ezért volt szükség a magyar kormányra a keresztyénüldözés elleni helyettes államtitkárság létrehozásáról szóló döntésére.” Hozzátette: „ha a következő egy évben nem mennek vissza százezrek Irakba, megszűnik a helyi kereszténység. A politikus úgy vélekedett, nemcsak a kereszténységre veszélyes, de az iszlámot is szétrombolja a keresztényellenesség.” (reformatus.hu)

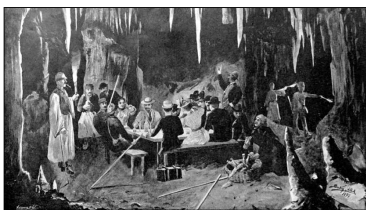
Évforduló

ARANKA GYÖRGY (1737–1817)



200 éve, 1817. márc. 11-én hunyt el Aranka György erdélyi magyar művelődésszervező, nyelvújító, „Erdély Kazinczyja”. Zágoni Aranka György (1705–67) erdélyi ref. püspök fia. Felhagy a lelkési pályával, miután egy prédikáció során elvetti a Miatyánkot. A marosvásárhelyi Királyi Tábla írnoka, ülnöke (1796); törvényszéki bíró (1787). Nevéhez fűződik az Erdélyi Magyar Nyelvújító Társaság (1793-1806), az első magyar tudós társaság (titkára volt), ill. az Erdélyi Kéziratkiadó Társaság (1791) létrehozása.

BAKSAY DÁNIEL (1830–1917)



100 éve, 1917. márc. 6-án hunyt el Baksay Dániel ref. lelkész. Huszárörmmester az 1848-49-es szabadságharcban, Bem József erdélyi seregében; a győztes piski csata (1849. febr. 9.) résztvevője. Aggteleki lp. (1867-1917). az aggteleki karszt Baradla-barlangjának gondnoka több mint 30 éven át (1881-től). Megjelentette a barlangnévjegyzékét, bejárás kalauzát (1890), barlangleírását (1899). Nem tévesztendő Baksay Dániel (1808-1862) nádudvari lelkésszel, egyházi íróval.

GEORGE ADAM SMITH (1856–1942)



75 éve, 1942. márc. 3-án hunyt el George Adam Smith skót presbiteriánus teol., bibliakritikus, a Brit Akadémia tagja, lovag (1916). Az aberdeeni egyetem tanára (1880-82), igazgatója (1909-35); a Free Church of Scotland lp.-a Aberdeenen (1882–92); a glasgowi Free Church College Öszöv.-professzora (1892-1909); a United Free Church of Scotland moderátora (1916-17); udvari káplán (1933-42). Bibliai kommentárjai mellett a Szentföld történeti földrajzáról jelentek meg kötetei.

Leszedik a keresztet a Real Madrid címeréről



Európa ismét megtett egy lépést a keresztény alapjaitól való eltávolodás jól kitaposott útján. Kis lépés ez ugyan az emberiségnek, de nagy lépés az európai keresztény kultúra rombolásának útján: az egyik vezető európai futballcsapat címeréből kivágták a keresztet. Pénzért.

Lekerül a kereszt a Real Madrid címeréről a Közel-Keleten árult szereléseken egy ottani forgalmazóval kötött szerződés értelmében. Az Egyesült Arab Emírátsokbeli Marka cég Katarban, Kuvaitban, Bahreinben, Ománban és Szaúd-Arábiában fogja terjeszteni még a Real hivatalos felszereléseit, és mivel az érintett országok vásárlóit vallási okokból érzékenyen érinthetné, hogy kereszt van a terméken, ezért eszközölték változást az évszázados címeren – indokolt a cég. Tehát, hogy az európai kultúra után sóvárgó arab fiataloknak jó pénzért eladható legyen az amúgy értéktelen műszálas reklámtrikó.

A Real Madrid futballcsapat jelvényén lévő korona és rajta a kereszt a spanyol királyi házat jelképezi. Ez a korona először a 19. század közepén került fel Madrid városának hivatalos jelvényére. És itt kezd el ez a történet felettébb érdekes lenni.

1808-ban Franciaország megtámadta Spanyolországot, de hosszú, egészen 1814-ig tartó véres háborúskodás után sem tudta Napóleon elfoglalni azt. Spanyolország a napóleoni háborúk egyik (mellék)hadszíntere volt, ahol spanyol, portugál és brit seregek küzdöttek Bonaparte Napóleon hadai ellen az Ibériai-félszigeten. A spanyolok nem csak katonai és stratégiai okokból álltak ellen ilyen kitartóan a franciáknak, hanem küzdelmükkel a francia hadsereg által hozott ateista, egyháztagadó államberendezkedés ellen is védtek saját országukat és kultúrájukat. Rengeteg spanyol keresztény katona halt meg ebben a háborúban, és az ő tiszteletükre és emlékükre helyezte Madrid városa a kereszt jelét hordozó koronát a címerébe, és innen került át a Real Madrid futballcsapat címerére is.

Az egész történetben még csak nem is az a legszomorúbb, hogy a spanyol futballklub pénzért leszedi a kereszt jelét a címeréről, hanem az, hogy a spanyoloknak már fogalmuk sincs, milyen keserves véráldozattal került az a kereszt valamikor oda.

VISKY ISTVÁN

Fricska

Imahetet tartanak az egyik gyülekezetben és az idősödő, nyugdíj előtt álló helybéli lelképásztor mind fiatal lelkészeket hív meg szolgálni, hátha megtetszene valamelyik a gyülekezetnek. Jönnek is sorban a fiatal lelkészek, szép igehirdetéseket mondanak. Az egyik fiatal jelölt nagyon meg akarja mutatni igehirdetői tudá-

sát, és egy mély, de felettébb hosszú igehirdetés végén felteszi a költőinek szánt kérdést:

– Mit mondjak még, kedves testvéreim, mit mondjak még ezen a hideg téli vasárnapon?

– Áment! – vágta rá a kántor – Mert úgy fázik a lábam, hogy szinte leszakad!



HARANGSZÓ

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület gyülekezeti lapja
ISSN 1221-0323
Megjelenik kéthetente.

Szerkesztőbizottság: Ghittea-Szabó József-Levente, Oroszi Kálmán, Rác Ervin, Szomor Attila, Tokár Sándor, Tótos Beáta, Wagner Erik. Felelős szerkesztő: Visky István. Tördelőszerkesztő: Petrikó Ildikó.
Szerkesztőség: BH-410202 Nagyváradi, Sulyok István u. 9. sz. Tel.: 0726-242.824, 0259-435.386. E-mail: harangszoujsag@gmail.com
Honlap: www.kiralyhagomellek.ro, www.facebook.com/harangszo, www.harangszoujsag.wordpress.com.
Készült a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Szentci Kertész Ábrahám Nyomdájában. Felelős vezető: Wagner Erik.
A lap terjesztése a lelkési hivatalokon keresztül történik. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beérkező írásokat rövidített és szerkesztett formában közölje. Meg nem rendelt kéziratokat nem örzünk meg és nem küldünk vissza.